

Ринок зерна та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- Станом на 13 жовтня 2021 року в Україні зібрано 52,1 млн. тонн зернових з 11,6 млн. га при середній врожайності 44,8 ц/га. Зокрема, намолочено 32,3 млн. тонн пшениці, 9,6 млн. тонн ячменя й 576 тис. тонн гороху. Продовжується збирання гречки – намолочено 94,8 тис. тонн, середня врожайність становить 13,1 ц/га, проса зібрано 167 тис. тонн при середній врожайності 23,3 ц/га. Також намолочено 6,9 млн. тонн кукурудзи при поточній врожайності 57,5 ц/га;
- За даними Держмитслужби, на 13 жовтня з України від початку 2021/22 МР експортовано 15,945 млн. тонн зернових і зернобобових культур, що на 2,7 млн. тонн більше ніж на аналогічну дату минулого сезону. Поставки пшениці склали 10,202 млн. тонн (+940 тис. тонн), ячменю – 3,973 млн. тонн (+912 тис. тонн), жита – 51,5 тис. тонн (+49,8 тис. тонн), кукурудзи – 1,537 млн. тонн (+679 тис. тонн). Крім того, за кордон поставлено 38,8 тис. тонн борошна зернових культур (у т. ч. 38,4 тис. тонн пшеничного), що на 17,1 тис. тонн менше відповідного показника попереднього сезону;
- Згідно з оперативними даними, на 11 жовтня в Україні озимими зерновими було засіяно 4,7 млн. га, що становить 60% до прогнозу. Основну частину засіяної площі становила пшениця - 4,2 млн. га (63% до прогнозу), озимим ячменем засіяно 389 тис. га (38%), озимим житом – 120 тис. га (75%);
- Мито на експорт пшениці з Росії з 20 по 26 жовтня зросте до \$61,3 за тонну проти \$58,7 за тонну тижнем раніше, повідомили в Мінсільгоспі РФ. Мито на експорт ячменю знизиться з \$49,4 до \$45,9 за тонну, мито на кукурудзу підвищиться з \$47,2 до \$48,4 за тонну;
- За прогнозом Мінсільгоспу Великої Британії, аграрії країни в поточному році зберуть 14,02 млн. тонн пшениці, що на 45,2% більше зібраної торік зернової, повідомляє Reuters. Зростання виробництва очікується на тлі розширення посівних площ і прогнозованих сприятливих погодних умов в країні в період сівби;
- За оцінкою Австралійського бюро статистики (ABS), у серпні країна експортувала 2,18 млн. тонн пшениці, що на 13% перевищує показник попереднього місяця (1,93 млн тонн), а також 659,2 тис. тонн ячменю, що на 16% більше (у липні відвантажено 571,8 тис. тонн). Очікується, що попит на ячмінь продовжить зміцнюватися напередодні надходження на ринок нового врожаю, що посприятиме подальшому нарощуванню експорту зернової з країни;
- Турецьке агентство ТМО закупило на тендері 310 тис. тонн фуражного ячменю з поставкою в жовтні за середньою ціною 315,4 \$/тонна C&F, яка на 10,6 \$/тонна перевищує ціну закупівлі на попередньому тендері 21 вересня;
- Державне агентство по закупкам продовольства Єгипту (GASC) відхилило всі пропозиції учасників тендеру із закупівлі пшениці, оголошеного на 12 жовтня, через високі ціни. Поставка була запланована на 23 листопада -3 грудня 2021 року;
- Турецьке агентство ТМО закупило на тендері 14 жовтня 325 тис. тонн кукурудзи за ціною 306,9-311,6 \$/тонна C&F з поставкою 15 листопада - 6 грудня п. р.;
- Зернове агентство Туреччини (ТМО) оголосило на 21 жовтня міжнародний тендер із закупівлі 300 тис. тонн борошномельної пшениці довільного походження з поставкою 10-31 грудня.

Динаміка міжнародних ринків

Минулого тижня Мінсільгосп США опублікував черговий, жовтневий звіт, який виявився бичачим для пшениці і ведмежим для кукурудзи. Так, аналітики USDA знизили прогноз світового виробництва пшениці у 2021/22 МР до 775,8 млн. тонн у порівнянні з 780,2 млн. тонн за попереднім прогнозом, що трохи вище результату 2020/21 МР (774,7 млн. тонн). При цьому прогноз світового експорту пшениці у 2021/22 МР експерти підвищили до 201,8 млн. тонн. Натомість прогноз світового виробництва кукурудзи у 2021/22 МР знову був підвищений на 450 тис. тонн - до 1198,22 млн. тонн. Одночасно прогноз світового споживання кукурудзи знижено на 160 тис. тонн - до 1186,46 млн. тонн.

У буквальної відповідності до нових прогнозів минулого тижня розгорталася цінова динаміка на зерно на світових біржах. В той же час на споті деякі регіональні торговельні майданчики крокували «не в ногу».

Так, на СВOT в Чикаго грудневий ф'ючерс на м'яку червонозерну пшеницю, ціна якого минулого понеділка, 11 жовтня, становила 268,82 \$/тонна, в останній робочий день тижня подорожчав до 269,70 \$/тонна. На EURONEXT в Парижі ціна грудневого пшеничного контракту протягом тижня зросла більше суттєво - зі 268,50 €/тонна у понеділок до 276 €/тонна у п'ятницю.

Ціна на українське зерно в портах Чорного моря на умовах FOB

Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (попит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Пшениця 12,5% пр.	308	313	312	314
Пшениця 11,5% пр.	304	309	308	310
Пшениця фуражна	290	295	293	296
Ячмінь	264	270	267	272
Кукурудза	266	274	272	277

Експортні ціни на основні продукти переробки пшениці в Україні

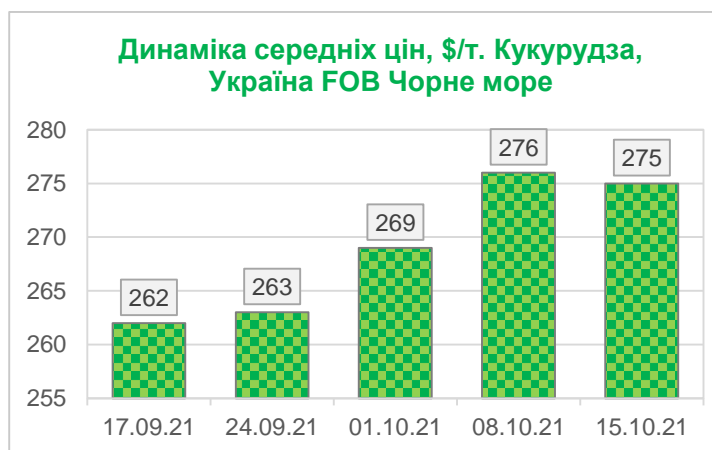
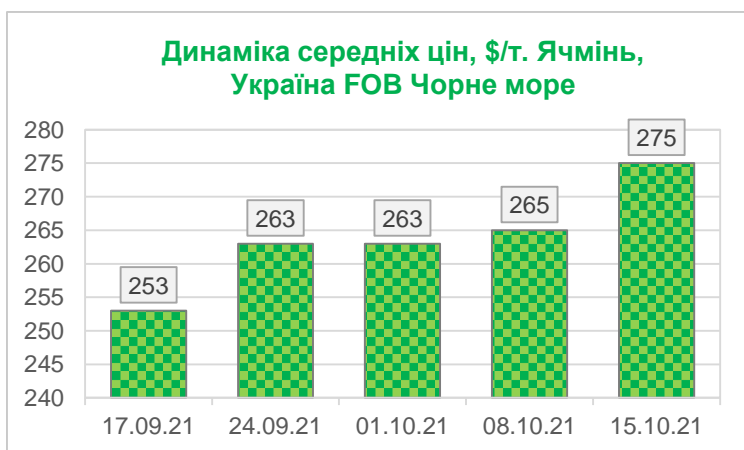
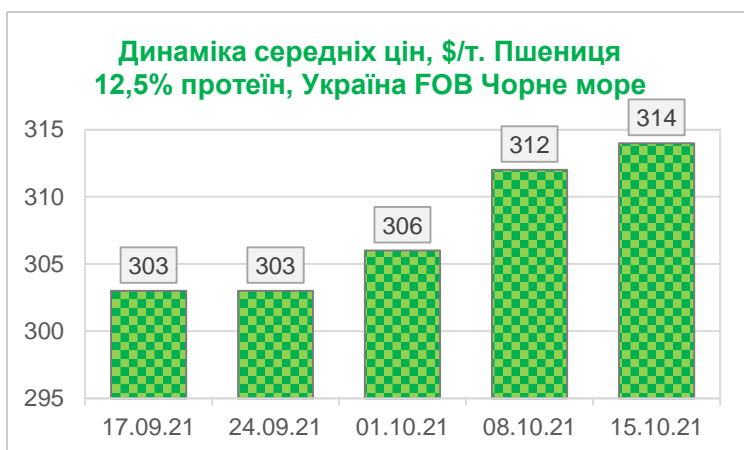
Культура	min	max	avr	Δ, %
Борошно, в. г., FCA	242	245	242	0,0%
Вівітки пшеничні, FOB	136	140	138	0,0%

Натомість грудневий ф'ючерс кукурудзи на CBOT минулого тижня знову подешевшав, цього разу зі 209,83 \$/тонна у понеділок до 206,92 \$/тонна в останній робочий день тижня. На EURONEXT ціна кукурудзяних контрактів з виконанням у листопаді, яка 11 жовтня становила 251,50 €/тонна, у п'ятницю, 15 жовтня, знизилася до 245,75 €/тонна.

Ціни на українське борошно і пшеничні висівки				
Продукт	USD/т (попит)		USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Борошно, в. г., FCA	240	243	242	245
Висівки пшеничні, FOB	135	138	136	140

Ціни контрактів на зернові в основних портах країн-експортерів, період поставки липень 2021/грудень 2022

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Пшениця 12,5% протеїн, Україна Чорне море	312	316	314	0,8%
Пшениця 11,5% протеїн, Україна Чорне море	307	310	309	1,0%
Пшениця фураж, Україна Чорне море	293	298	296	0,7%
Пшениця HRW 11% протеїн, США NOLA	332	336	334	0,1%
Пшениця SRW, США NOLA	319	322	321	1,6%
Пшениця Superior, Франція Rouen	323	325	324	0,9%
Пшениця 12,5% протеїн, Румунія Constanța	312	315	314	0,0%
Пшениця 12,5% протеїн, Росія Чорне море	314	317	316	0,0%
Ячмінь, Україна Чорне море	273	276	275	3,8%
Ячмінь, Франція Rouen	293	297	295	1,7%
Кукурудза, Україна Чорне море	273	276	275	-0,4%
Кукурудза, США NOLA	260	266	263	-1,9%
Кукурудза, Франція Rouen	291	293	292	1,2%
Кукурудза, Румунія Constanța	272	276	274	0,0%
Кукурудза, Росія Чорне море	267	270	269	-1,3%

Динаміка ринку основних зернових культур

Минулий робочий тиждень в Україні був коротким – лише три робочі дні, однак попри це цінова динаміка на внутрішньому ринку зерна проявилася в повній мірі, продовживши започатковані раніше тенденції до подорожчання усієї номенклатури основних культур.

Так, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», ціни попиту трейдерів і експортерів на продовольчу пшеницю знову зросли на 25-50 грн./тонна на базисі елеваторів і до 100 грн./тонна в портах. Винятком стала фуражна пшениця, яка на базисі EXW знову залишилася в колишній ціні, ще більше поглибивши своє відставання від продовольчої. Хоча базисі на СРТ-порт кормове зерно подорожчало в середньому на 125 грн./тонна.

На експортному напрямку пшениця на FOB/Чорноморські порти протягом тижня продовжила дорожчати, але меншими темпами, ніж на початку місяця: за тиждень в середньому вона додала лише 1-2 \$/тонна залежно від вмісту білка. Таке помірне подорожчання свідчить, що пшениця – як причорноморська взагалі, так і українська зокрема – наблизилися до граничної межі цін. Навіть єгипетський GASC, який зазвичай погоджується з подорожчанням пропозиції, минулого тижня скасував тендер на її закупівлю через надмірно високі ціни.

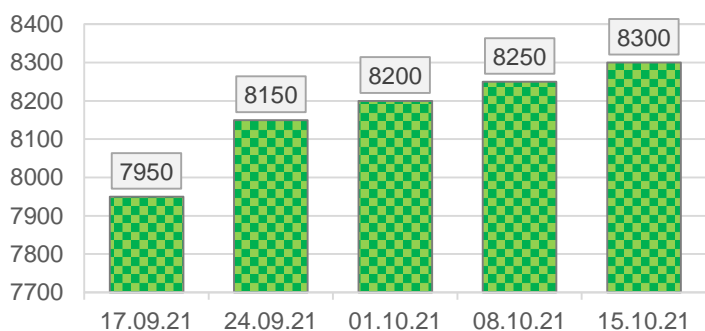
Продовжила дорожчати минулого тижня й кукурудза. На базисі первинних елеваторів вона вчергове додала 50 грн./тонна, а от в портах її ціна зросла на 150 грн./тонна. При цьому на FOB пропозиція кукурудзи навіть трохи подешевшала. Це також може слугувати ознакою наближення цін до верхньої межі, однак внутрішній ринок зернової продовжує підтримувати вкрай квале просування збиральної кампанії й брак пропозиції з боку виробників.

Також в середньому на 25 грн./тонна минулого тижня на елеваторах вирости й ціни на ячмінь, хоча в портах попит на нього подорожчав на 150 грн./тонна. Значний обсяг – майже 4 млн. тонн – зернової вже вивезений з країни, тож її пропозиція на внутрішньому ринку наразі також обмежена. При цьому на тлі нещодавнього турецького тендеру експортна ціна на український ячмінь протягом тижня виростила в середньому на 10 \$/тонна FOB/Чорноморські порти.

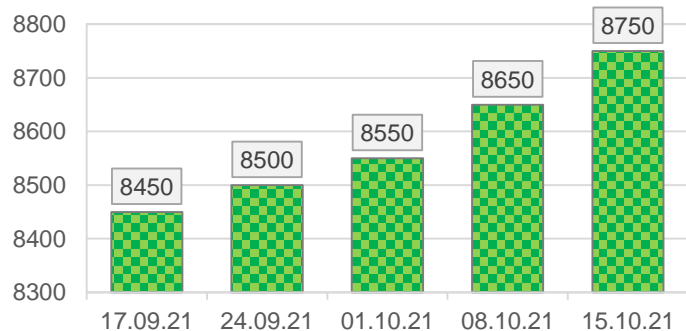
Закупівельні ціни на ключові зернові культури				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	7950	8500	8300	0,6%
Пшениця 11,5%	7900	8450	8225	0,3%
Пшениця фураж	7550	7950	7750	0,0%
Кукурудза	6800	7600	7200	0,7%
Ячмінь	6450	7200	6825	0,4%
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	8050	8450	8300	1,2%
Пшениця 11,5%	8000	8400	8250	1,2%
Пшениця фураж	7550	7950	7750	0,6%
Кукурудза	7200	7750	7400	1,4%
Ячмінь	6800	7300	7000	1,4%
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	8400	8900	8750	1,2%
Пшениця 11,5%	8300	8850	8700	1,2%
Пшениця фураж	8050	8400	8150	1,6%
Кукурудза	7500	8000	7800	2,0%
Ячмінь	7100	7700	7450	2,1%

Ціни на ключові продукти переробки пшениці				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	10600	11200	11050	0,0%
Борошно, перший сорт	10300	10900	10800	0,0%
Вісівки пшеничні	5100	5700	5300	-1,9%
Ціна EXW пропозиція, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	10700	11600	11100	0,0%
Борошно, перший сорт	10400	11300	10850	0,0%
Вісівки пшеничні	5200	5900	5400	-1,8%

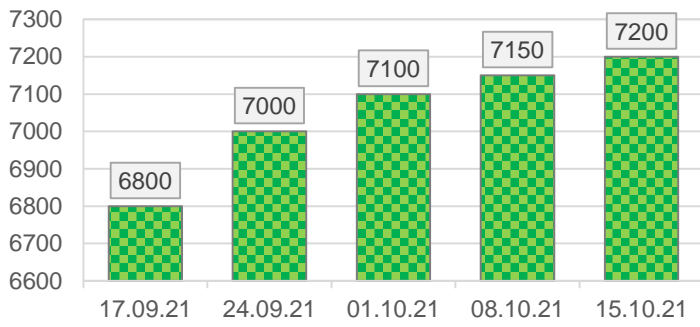
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, EXW попит

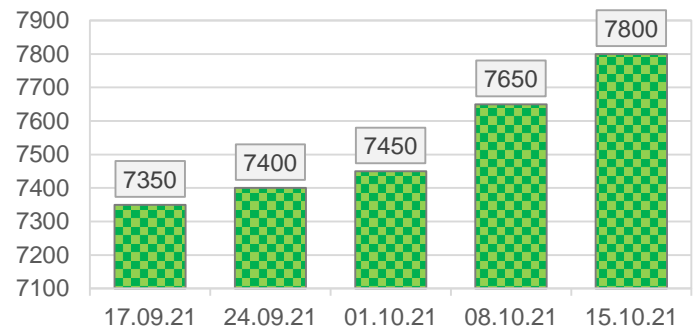
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, СРТ-порт

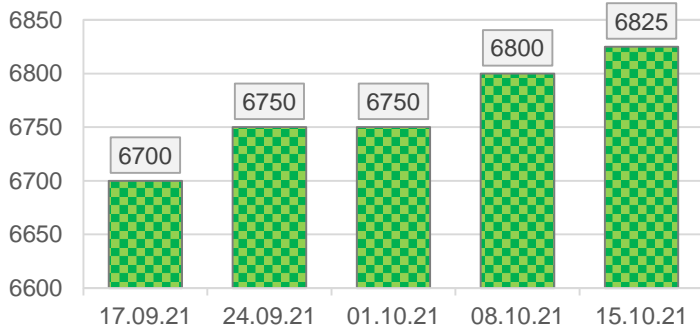
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, EXW попит**

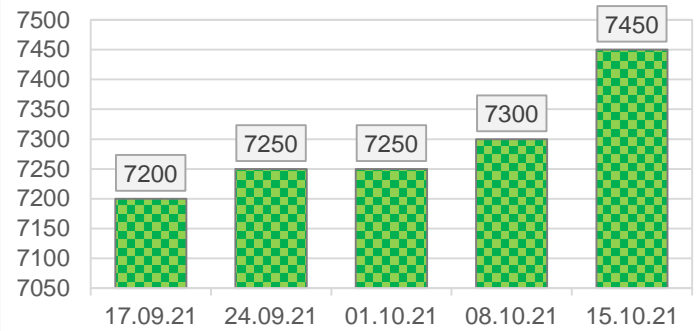
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, СРТ-порт**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, EXW попит**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, СРТ-порт**

Динаміка ринку нішевих зернових культур

Минулий тиждень на ринку нішевих зернових культур знову відзначився переважною ціновою стабільністю – ані трейдери з експортерами, ані внутрішні споживачі практично не переглядали ціни попиту на найбільш затребувані товарні позиції.

Єдиним винятком, як це нерідко бувало й раніше, став горох, середні ціни на який, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», за тиждень виросли в середньому на 200 грн./тонна на усіх базисах торгівлі, що пов'язане з поточним зростанням експортних цін на тлі збільшення попиту імпортерів, з одного боку, і браком пропозицій товарних партій зернобобової з боку виробників.

В той же час ціни на просо і сорго тримаються попередніх рівнів через триваючу збиральну кампанію цих культур. Водночас попит на овес наразі доволі помірний, а пропозиція жита на ринку достатня, щоб утримувати закупівельні ціни на ці культури в існуючих діапазонах.

Закупівельні ціни на нішеві зернові культури

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Жито	5000	5450	5100	0,0%
Горох	8800	9400	9200	2,2%
Овес	4900	5500	5350	0,0%
Просо	6500	7200	6900	0,0%
Сорго	6400	7000	6850	0,0%
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Жито	5400	5700	5600	0,0%
Горох	8800	9500	9200	2,2%
Овес	5850	6400	6000	0,0%
Просо	6800	7500	7300	0,0%
Сорго	н/д	н/д	н/д	н/д
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Жито	5500	5850	5800	0,0%
Горох	9200	9950	9800	2,1%
Овес	5900	6350	5950	0,0%
Просо	6900	7400	7100	0,0%
Сорго	6900	7200	7100	0,0%